

Den famøse check, der dog aldrig blev indløst fra tysk side.

Weiss den 2. september havde lempet udgangsforbudet, så byens restaurationer og forlystelsessteder måtte holde åbent til kl. 22, mens al færdsel fremdeles var forbudt mellem kl. 23 og kl. 5.

Også konsul Böhme havde forsøgt sig med den blide overtalelse, da han den 7. september holdt en pressekonference, hvori han henstillede til dagbladene at appellere til byens ungdom, hvis holdning han var utilfreds med. Hans konkrete klagepunkter var dog mikroskopiske og belyser vel nærmest den tyske ømfindtlighed efter de bevægede dage. De unge gik og kørte minsandten både tre og fire sammen, og det hændte, at folk stod og talte sammen på gaden, alt sammen mod forskrifterne. Borgerne og især de unge burde forstå, at sligt ikke gik an.

Dette forsøg på at overtale i stedet for at true, blev imidlertid slået i stykker, da der natten til den 9. september fandt tre sabotagehandlinger sted. Straks skærpedes udgangsforbudet, så al færdsel blev forbudt efter kl. 22, mens lukketiden blev skudt frem til kl. 21.

En mill. kr. i bod

Helt galt blev det, da en tysk underofficer den 19. september blev skudt ned på hjørnet af Vestergade og Mageløs. Her tog den tyske øverstkommanderende, general von Hanneken, affære og rettede gennem Udenrigsministeriet et »diktat« til Odense by. Byen blev gjort kollektivt ansvarlig for drabet og skulle uopholdelig betale en mill. kr., og der indførtes lukketid for restaurationer kl. 18 og udgangsforbud fra kl. 19 til 5. Samtlige forlystelsessteder skulle lukkes fra den 20. til den 23. september, og al cykling blev forbudt fra kl. 18 til 5. Selv en så uskyldig ting som ophold i forhaven blev forbudt i spærretiden.

N.K.
Kristensen.
(Merrild Merlin
fot.).

De kommunale værker kom i disse dage ud for besættelse af tysk vagtmandskab, og en række anmeldelser til kommunen fra afdelingscheferne på værkerne kunne berette om tysk chikane og manglende disciplin blandt vagtmandskabet. Eksempelvis kunne bestyreren for elværket, overingeniør N.K. Kristensen den 21. september berette, at et par tyske soldater havde indfundet sig ved 2-tiden om natten, medbringende en ladning øl, hvorefter der i tre timer havde udviklet sig et voldsomt drikkegilde med hærværk og tilsmudsning af toiletter.

Magistraten modtog det tyske »diktat« om eftermiddagen den 21. september. Så sent på dagen lod indbetalingsfristen sig ikke overholde, og man måtte bede konsul Böhme om udsættelse til efter et ekstraordinært byrådsmøde den 22. september. Her vedtog man under protest at indbetale den pålagte bod, idet man henviste til Haager-landkrigsordningens artikel 50 og folkeretten i almindelighed, der ikke kunne hjemle ret til at gøre en hel by ansvarlig for en enkelt persons handling.

Man kunne henvise til denne artikel, da von Hanneken netop havde erklæret undtagelsestilstand den 29. august »i analogi med artiklerne 42-56 i Haager-landkrigsordningen«, uanset at det var tvivlsomt, om disse artikler, der handlede om militær myndighed på en fjendtlig stats territorium, lod sig anvende i Danmark, hvor der formelt ikke eksisterede krigstilstand. Artikel 50 var tydelig nok. Den lød: »Ingen kollektiv straf, hverken pekuniær eller anden, kan pålægges befolkningen på grund af individuelle handlinger, for hvilke de ikke kunne betragtes som solidarisk ansvarlige«.

Hertil kom, at det trods en dusør på 50.000 kr. og løfte om anonymitet for alle eventuelle meddelere var og blev uoplyst, hvem gerningsmanden var. Ingen kunne vide, om han overhovedet var odenseaner. Teoretisk kunne han være tysk. Protesten blev ved skrivelse af 5. oktober fra chefen for den tyske civilforvaltning til Udenrigsministeriet afvist under henvisning til den odenseanske befolknings tydeligt tilkendegivne fjendtlige holdning over for den tyske værnemagt, et argument, der unægtelig var lige så rigtigt, som det juridisk var ubrugeligt.

Aktion mod jøderne

Til de tyske foranstaltninger for at dæmpe den fortsatte uro føjede sig også den fortsatte internering af de danske tropper og en sammenkædning af spørgsmålet om interneringens ophævelse med befolkningens opførsel. Uden at det blev sagt med rene ord, blev det i en tysk meddelelse den 14. september umiskendeligt antydnet, at der var en sådan sammenhæng, og »at den danske befolkning selv i afgørende grad kan bidrage til at bedre de

interne
om en

Orde
delelse
blive v
lier ov
ikke m
iværks
disse i

Det
te en s
fon, d
intern
intern
Hellan

Den
hæng,
razzia
kvarte
solda
dansk
undt
endn

Bå
skæb
blev
Øllg:
med
som
blev
De,
veje

Udge

Selv
augt
fort
i de
der